

Lakewood Daf Yomi

PRESENTED BY SRULY BORNSTEIN

לע״נ

ברוך דוב ז״ל בן יבלחט״א משה חיים ווידרא נ״י
הרב שמעון דוד בן ר' יעקב יוסף איידער זצ״ל

מראה מקומות רשפי אש

לע״נ מרים שיינדל בת יבלחט״א אפרים שמעון סינאוויץ

מסכת מזוזה

דברי ר"ש ר' יעקב אומר עד זמן מרובה אבל הכל שוין שאם היה מעביר ממקום למקום שצריכה בדיקה כיוצא בה מוכנות מים שברשות הרבים נברקת אחת בשבוע ושברשות היחיד אחת לכ"ה שנה דברי ר' מאיר ותכמים אומרים אחד זה ואחד זה זה הכלל כל מקום שהוא בת ראש נברק אחת בשבוע ושאינו בת ראש נברק אחת לכ"ה שנה:
סליק מסכת מזוזה

השוכר נותן מיד ובהוצאה לארץ הרי זה ^א פטור והשוכר נותן לאחר שלשים יום:

יג ^א השוכר בית מן הנכרי ומן הכותי נותן מזוזה מיד ^ב וכשיצא ימלנה והשוכר מישראל יתן מזוזה מיד ואם נתן לא ימול ^ג:

יד הלוקח בית מן הנכרי ומן הכותי חייב במזוזה ומישראל הרי זו בחזקתו הלוקח מלבן מן הנכרי לא ידליק עד שיברקנו שהמזוזה נברקת אחת ^א לכ"ה שנה

^א הדרי בפונדק פטור לשלם וכו"מ בירושלמי סוף מגילה ובמס' שמחות פ"ז וז"ע על הפוסקים שהשמיטו דין זה: ^ב בירושלמי ליחא מלת מיד וכלן יבסופא דחני ג"כ מיד ^ג י"ל דמייירי בא"י: ^ד קמי נשן זה אהדר בפונדק בש"ל ח"ש ואם נתן דלמחלה ^ה 5:

^א בירושלמי סוף מגילה, ^ב ב"מ ק"ב א, ב, ג, ע"י יומא י"א א':

הנהגות

^א הדרי בפונדק פטור לשלם וכו"מ בירושלמי סוף מגילה ובמס' שמחות פ"ז וז"ע על הפוסקים שהשמיטו דין זה: ^ב בירושלמי ליחא מלת מיד וכלן יבסופא דחני ג"כ מיד ^ג י"ל דמייירי בא"י: ^ד קמי נשן זה אהדר בפונדק בש"ל ח"ש ואם נתן דלמחלה ^ה 5:

הודפס מאתר אוצר החכמה tablet.otzar.org עמוד 275

ברייתא

מסכת מזוזה

והיא אחת משבע מסכתות קטנות שנוספו על הש"ס

מובא ברמב"ן ז"ל במלחמות ובמהר"ם חלאווה ז"ל תלמיד הרשב"א ז"ל
גם הביאו ברייתות ממנו בהלכות גדולות ובספר האשכול
עם מסורת הש"ס והגהות כפי שנדפס בש"ס ווילנא עם תוספת מרובה

ועליו שני ביאורים

פרשה פתוחה ופרשה סדורה

פרשה פתוחה פותח שערם בביאור כל המירא בברייתא זו מלוקט מפירש"י ושאר ראשונים ז"ל
ופרשה סדורה מסדר ואזיל כל עניני מזוזה השייכים לברייתא זו בסוגיית הש"ס והראשונים ז"ל
ומפלפל בענינים אלו ומענין לענין באותו ענין

ובסופו קונטרס מזוזות ביתך על הלכות מזוזה ומעקה

אוצר החכמה

חברתי בעזה"י

שי"ח בהגרי"י שליט"א

בני ברק

אחת לכ"ה שנה דברי ר"ש ר' יעקב^א אומר עד זמן מרובה אבל הכל שוין שאם

פרשה פתוחה

פרשה סדורה

אלא פעמים ציבול עכ"ל וז"ל דמפי ג"כ הסוגי
כפירש"י דר"י לפלוגי אתי וטעמא דתיק לאו
משיס סגנה והא דצמקיה צסיפא החמירו
טפי צשל רצום היינו כמש"כ לעיל דמקום
שהרצום טיבולין צה דרכה להסתער המים,
אבל ל"ע דצ"ד אמרי סצרא איפכא דקדורה
דצי שותפי לה חמימא ולא קרירא [וצמדדנו הביאו כחן לר"ה לפי רש"י ז"ל] מיהו צרוש
עירובין איכא חד ליטנא דרצום מדכרי אהדדי ושמא ס"ל דהאי ליטנא עיקר טפי (והא דצ"צ
כ"ד צ' אמרי קידרה דצי שותפי כ"י ממונית שאני) ולכאורה נראה דהאשטיל מפי דהפסול
נראה מצחין אס נרקצ או נתפס ידלא כהמאירי ש"י שמא נמחקה וכ"כ הרמז"ס פ"ה
ממוזה ה"ע דאי כדצריכס מה מהני שהס רצום מנא ידעי אס נמחקה מצפנים אס לאו
ויש לדחית דלפעמים כשצאים גשמים או שיש דצר שיכול להזיק להמוזה כיון שהס רצום
משתדלים לכסיתו או לשמרו ע"י מונעים שלא יוזק משא"כ יחיד אפשר שלא ראה אז וע"י
שיורי צרכה שדפס צי"ד ס"י ר"ה:

פעמים בשבוע דרבים אין להטריח עליהם שאם
חטרה כל א' יאמר יעשו חבירי (רש"י) א"צ
כישום דדרך רבים לשמור יותר ואין לחוש
כ"כ (אשכול): עד זמן מרובה. ואין לזה
קצבה: אם הי' מעביר כו'. שכיון שהולך

[ע] אחת לכ"ה שנה. ציומא י"א א' אמרי מזוזת יחיד נצדקת פעמים צצצוע צשל רצום
נצדקת פעמים ציבול ולכאורה מדנקט האי ליטנא ולא נקט של יחיד א'
לגי שנה ומחלה ושל רצום א' לכ"ה שנה משמע דאין קפידא לצדוק דווקא א' לגי שנים
ומחלה אלא העיקר שיצדקו פעמים צצצוע ושל רצום פעמים ציבול ונהי דמסתער ודאי
דאס יצדוק צ' פעמים זה אחר זה לא מהני לגי שנה עכ"פ משמע דא"ל לחלוק בזמן צשוה
מיהו כחן מצוחר צהדיא דזמן הצדיקה א' לכ"ה שנה וא"כ ה"ה צשל יחיד א' לגי שנים
ומחלה ולפ"ז ל"ל דגמרא לשון קצר נקט פעמים צצצוע ופעמים ציבול אבל צאמת לריך
לחלקה לחלאין וע"ע לקמן סימן ע"צ. ומ"מ מה שדנו אחרונים ז"ל (ע"י שד"ח) צמי שהוריד
המוזה ע"מ לצדקה צזמן החיוב שילעך לצרך שגית כיון שהי' מחייב להורידה ה"ל כפשט
תפילין צזמן שהי' מחויב לפושטן ולריך לצרך לא משכ"ל אלא צהורידן אחר שצצר זמן החיוב
דאי עד זמן החיוב כיון שעדיין יש לו זמן לא מקרי שחייב שחה להורידן ומ"מ ל"ע אס
יש לצרך צזה דלכאורה יש לחגק צין זה לתפילין דשס צתפילין שצריך להוציאן כשנכנס לציה"כ
שהמקום אינו ראוי ואסור צתפילין לכן הוי הפסק ולריך לחזור ולצרך משא"כ כחן שאין
הפחה נפערת ממוזה וגס אין המוזה נפסגת אלא שיש עליו לידע ולצצר אס היא מוזה
כשרה או פסולה אפשר דזה לא הוי הפסק גס מה שכתבו סצרא דהכא גרע כיון דחוישין
שמא נפסלו ל"ע דא"כ הפושט תפילין או עלית שיש לו חשב שמא נפסל ילעך צרכה וזה
לא שמענו אס לא נאמר דכיון דחכמים חייצוהו לחשוב שמא נפסלה גרע אבל ד"ז לריך ראוי
לחייב צרכה ע"ז מיהו אס ה"י הפסק גדיל והיסח הדעת מסצצר דלריך צרכה וכן אס
נמלא צה פסול שהי' לריך לחקנה או שגפלה מעלמה אפילו היתה כשרה ודאי לריכה צרכה
כמש"כ אחרונים ז"ל וע"י פ"ת ר"ס רפ"ע:

[עא] הכל שוין שאם ה"י מעצור ממקום למקום שצריכה צדיקה. ע"י צציואר שכתבו משום
שאין לה חזקת כשרות ועוד יל"פ משום שכשמורידה מלוי שמתקלקלת על ידי
ההורדה ולכן לריך לצדקה ולפ"ז אפילו הורידה לחזור ולקצעה צאותו צית עלמנו לריכה צדיקה
וצפוסקים לא הוצא כלל דין זה, ומש"כ צאשכול ישראל שצבר חצרו של גיי ועקר המוזה

24/06/2018

(א) ג"א ר' עקיבא (ב) וע"י ריטב"א גיטין ו' ב' ש"י שנבדקת פעם א' בשבוע ונראה שהוא ט"ס

דאס כן מה שייך מלתיב דר"י יע"ש, י"ל דאחא לאשמועינן דהיכא
 דשכיח' היזקא אפילו היזק ממון אף פעמים ציובל אין להכריח
 דנזיקא או מדרבנן היא ואוקמה אחזקה, וכ"כ הרב המאירי ז"ל
 ולא נחא ליה ז"ל לפרש כפירוש ח"י דפעמים ציובל משום סכנה,
 דהא ע"כ בריתא צומן שיד ישראל תקופה איירי דלא שכיחא
 היזקא כלל דאלת"ה אפי' עשייה לא לריכא כ"ש בדוקא. ושוב
 ראייתו בספר בית מדרש בריש ה' מחזה סימן רפ"ו שכתב קרוני
 לדברינו יע"ש וק"ל.

ד"ה בית אולרות וכו' ואין אדם דר בו ע"כ כלומר בקביעות
 אצל לפעמים הולך ובה ודר בו דרך עראי דאל"כ
 למ"ד דסתמא הנאי היא מ"ע דמאן דמחיב, וכן ראייתו להב"ה
 סי' רפ"ו אות ה' שכתב כן יע"ש, וא"כ אפשר דאף באין דרים
 כלל היא ועמ' דאיירי בפתוחים לבית והכי דייק בצרייתא דלקמן
 דכ"ל רפת זלגלון ומחנן צהרי שברי מדנות ועיירות דעממייכו
 משום דפתוחים לבית כדאיתא בירושלמי ומאן דפטר להו אפי' נשים
 מתקשטות משום דכיון דטיקר חשימתייכו לדבר צזוי לאו דרך כבוד
 הוא דומיא דבית וכו' ודאיתא לקמן בלגמ"ד וק"ל.

ד"ה מאי גלותות וכו' ששומדות שם ערומות וכו' וכן לשון
 הריעצ"א צחי' זהש"ע יורה דעה סי' רפ"ו ז"ל דלקמן
 ה"ק סד"א דעממא דמרחץ משום זיהמא לחוד הוא וא"כ מרחץ
 דיהודי דלא נפיש זיהמיה לחייב קמ"ל דיהודי נמי אסור דהא שכיח
 עממא שברי עומד שם ערום ואין כבוד שמים וכו' דע"כ בית
 הטבילה מהאי טעמא הוא דהא הכס לכת זיהמא וכמו שפי' ז"ל
 בסמוך. ועיין בלשון רבינו מנוח שהביא הכ"מ פ"ג מהל' קריאת
 שמת הל' ג' וצ"כ מג"א סי' מ"ה ס"ק צ' ולפי' ז"ל דהא דקאמר
 ר' יהודה בסמוך באמת אמרו בית הכס' וכו' ובית המרחץ ובית
 הטבילה וכו' פטורין מן הזיהמה משום דנפיש זיהמיה לא קאי
 אבית הטבילה אלא אאיניך בית בורסקי ואפילו אמרתי נחא
 דאשמועינן דמלכד טעם ששומדין ערומים איכא נמי הך טעמא
 ונפקא מינה דאפילו אם אין שם אדם אסור בדברי תורה כן
 נראה לעניות דעתי ודו"ק.

ד"ה ושהנשים גלותות צבן כלומר בית התבן וכו' ולפי זה צאמ'
 אמרו וכו' סיומא דמלתיב דיש מחייבין הוא דמאן
 דפטר בסחם כ"ש דפטר צרוחות ופטר צבית המרחץ וכו' ולרבי
 יהודי' אליבא דכ"ע קאמר דאפי' מאן דמחיב צמתקשטות ביינו
 דוקא צבית התבן וכו' אצל בית הכסא וכו' ללאו דרך כבוד
 פטור אפילו צמתקשטות וק"ל: ומ"ש שהגשים רוחות צבן הכס'וד
 ואח"כ מתחיל הדיבור ובית הטבילה וכו' ואפירוש' דמלתיב דריי
 קאי דקאמר באמת אמרו וכו' ובית הטבילה וכו' פטורין מן הזיהמה
 משום דנפיש זיהמיה דהוה משמע לבית הטבילה נפיש זיהמיה
 כמרחץ ואורחא דמלחא נקט להכי פירש ז"ל דבית הטבילה ודאי
 ליכא זיהמה והיינו דאלטריך אע"ג דקתני מרחץ לאשמועינן וכו'
 אצל מלתיב דרי' כהנא אין אנו לריכוס לפי' זה דודאי כיון דקתני
 צתרי הכי ושהגשים גלותות לאשמועינן דאפילו מרחץ דיהודי דלא נפיש
 זיהמיה פטור להכי תני נמי בית הטבילה אע"ג דליכא זיהמה דאין
 הדבר תלוי בזה אלא העטם מפני ששומדים שם ערומים
 וא"כ אפשר דככל דיבור א' ולרז כהני' אליטריך דלא תימא דבית
 הטבילה ע"כ בדאיכא זיהמה דומיא דמרחץ דאלת"ה למאי אליטריך
 ושהגשים גלותות דפטור דכיון דאשמועינן דבית הטבילה דליכא
 זיהמה פטור ב"ש מרחץ דיהודי להכי פי' דמשום מרחץ אלטריך דהו"ל
 בדרך לא"י והגם דכלפי סופא דושהגשים וכו' הו"ל או ואל"ל
 או לא מיישינן להא כיון דסיפא דושהגשים לאו מלתיב אחריתי
 היא אלא פי' דרישא דבית התבן וכו' ולצטר דסיים דין מרחץ
 ועבילה קאמר דמשכחת לה נמי לפטור צבית הבקר וכו' דומי' דהך
 והיינו כשהגשים רוחות צבן כנלמ"ד ודו"ק.

תוספות ד"ה והתניא רפת וכו' וי"ל צרפת צקר אין הגשים
 רוחות וכו' ואי משום צרייתא דאחויב מינה דקתני
 רפת צקר וכו' ושהגשים מתקשטות וכו' וא"כ אכתי לשיני צרוחות
 דאו מתקשטות כ"ש דרוחות איכא למימר דהכי קאמר ואם אותו
 רפת אינו מזוהם כ"ש שראוי לגשים להתקשט צו חייבת אצל לעולם
 דסתם רפת אינו ראוי אפילו לרחיבה וכן לריך לפרש גם לדבריכם
 דלקמן ד"ה והתניא אחד שערי וכו' ועיין מה שכתב מהרש"א
 שם וק"ל.

דהא לא אחיב ליה אלא פחתה צששה וכו' ולא תימא דע"כ
 צרוחות צבן דלכ"ע פטור איירי דאי צסתמא מאי מרחץ אקושיא
 דפתחת צששה שער המדי הנאי הוא דא"כ צרי' להו עובא דהא
 סתמא דשער בית התבן וכו' נמי הנאי היא כדאסקין לעיל דלדרכא
 אימא דמכחל מוכח דרי' שמואל נמי ס"ל כר"י דסתמא דברי
 הכל פטור וצרייתא דלעיל דאחויבו מינה צמתקשטות דוקא
 מתוקמא ולא הולך לפרש דהא כיון דבסיפא ממעט בית שער
 ואכסדרה משום דאינם מיוחדים לדירה ממילא דרפת זלגלון וכו'
 דקתני רישא צמתקשטות איירי דהשחא הו"ל מיוחדין לדירה דאי
 צסתמא אע"ג דלפעמים משתמש שם כיון דהוה דרך עראי לאו
 מיוחדין מקרו משא"כ מתקשטות וכדדייק בלשוננו ז"ל שכתב שהנאי
 יושבות צבן ומתקשטות וכו' שהרי יש צה יחוד לדירה אדם ע"כ
 ואע"ג דקאמר תלמודא חייבתא הכולנה דמתרתיא צדוקא אצל
 לאו חייבתא גמורה וכמ"ש צבי' כללי הגמרא משם חו' דהקומץ,
 עיין צבי' יצין שמועב ל"ו ע"א ושוב ראייתו להריעצ"א צחי'
 שכתב ופסקו רבוותא דבית התבן פטורה מן הזיהמה אפילו צסתמא
 כדקתני צסמוך צהא דתני ר' שמואל קמיה דרצא וכו' עכ"ד
 ומה גם דהשחא דהך צרייתא דאחויב מינה לא מכרעא כ"כ
 דצסתמא מחייב א"כ אף אם נפרש כר' כהנא דצרייתא דויש
 מחייבין צסתמא פלגי יש לפסוק כמאן דפטר דהא צרייתא וכמ"ש
 דרפת צקר פטורה מן הזיהמה צסתמא דוקא מתפרשא וכמ"ש
 הו"ס' וכו' דצרייתא דאחויב מינה ר"כ דקתני צה ושהנאי
 מתקשטות צה חייבת משמע דהא סתמא פטור ודרישא צסתמא
 איירי, וצזה עניו דברי הרמב"ם ז"ל על מחכותם הגם שלא
 נחחרו צעניו הרש"ש ז"ל וכמ"ש הכ"מ שם, וכבר אהר' רואה
 שדעה הריעצ"א כדעה הרמב"ם ז"ל וכ"כ ריא"ז הוצא דצריי
 צשלטנו הצבורים ה"ל מחזה יע"ש בלשוננו וכן פסק הרב המאירי
 ז"ל אלא שדעתו לפטור צרפת אפי' מתקשטות ומה שהקשה
 צבי' צ"ה יורה דעה סי' רפ"ג ומכאן חשובה להרמב"ם שכתב
 דדוקא כשהגשים מתקשטות צו חייבין דהא רפת צקר כיון
 שמתולדך צובל אין הגשים מתקשטות צבן ואפי"ה הו' מקום
 דירה וחייבין וכו' עכ"ד. לא זכיתי להבין דהלא קושייתו זאת
 חיקשי לצרייתא דקתני רפת צקר פטורה מן הזיהמה ושהגשים
 מתקשטות צה חייבת צמחה דמ"ש מהרש"א צסוגיין צחי' ד"ה
 והתניא אחד וכו' ולא קאי ארפת דקתני רישא אלא אשאר מקומות
 וכו' יע"ש אין זה צמתמע דהא צה קתני משמע דקאי ארפת
 שהצורי וכן הקשה צבי' וא"כ ע"כ לומר כמ"ש צסוגי' דלדברי
 התו' ה"ק ואם הוא רפת שאינו מתולדך כ"כ וראוי לגשים להתקשט
 שם חייב וכו' שכן כיוצא בזה נפרש בלשון הרמב"ם ז"ל כנלמ"ד וק"ל.
 רש"י, ד"ה אחד שערי וכו' ואין יולאים ממנה אלא דרך
 שערים וכו' דהא דמחייבין להו היינו מטעם
 שפתוחים לעיירות שיש צבם בית דירה כדאיתא צירי' דפרקין
 ואם לא היתה מוקפת הרים הרי יולאים גם דרך שדות וכרמים
 ואין שער זה עיקר כניסה ויולאה. ועיין בצאורי מהרש"ל לסמ"ג
 עשין כ"ג וק"ל.

ד"ה לאקרא דכזי וכו' וקרא כזי וכו'. ואקרא הוא שם
 לצנין חזק כמ"ש צערוך ערך אקרא צהגבה, ומדברי
 ח"י משמע דגרסי וקרא דכזי דהשח' נחא דלשון כזבד הוא
 כמו לוקרא דליצא דפי' ר"א דמילה וכלומר דמשום כזבד הכוצא
 עשו כפין אלו, וכן ראייתו צערוך ערך אבולאי שכתב פי' אבולא
 תקרה של מצולות לחזק מפני כזבד הכזי שעושין אותה הכזי
 עליה דירה לשומר המצולות ולא משום אורת פתח וע"ש וק"ל.
 ד"ה ואקרא דכזי גופה משום אורת צנין וכו' דאין לפרש
 דעל אותו צנין עלמו של כזי שילל אחתי לא
 עשו מחזה צפתים שיש לו צתוכו דא"כ מאי משני אלא אמר
 אצוי משום סכנה דצשלמא אשערי העיר דמפרסמא מלתיב עובא
 שייך לומר כן לא אפתחי דכזי והכי דייק ז"ל לקמן שלא יאמר
 המלך כשפים עשיתם צשערי עירי והכי משמע מצרייתא דמיייתו
 עלה אלא דלפי' משמע דגרסין ואקרא דכזי גופה וכו' כלומר
 דמשום לחא דאקרא דכזי תיבצי שער העיר מחזה, ועיין צחי'
 וכמ"ש שם וק"ל.

ד"ה פעמים ציובל וכו' אין להעריה עליו וכו', וכן פי' צנמוק
 יוסף צבי' מחזה וצמרדכי שם, ומה שהקשו צחי'